

ГОМЕЛЬСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Газета заснавана ў верасні 1969 года

№15 (1129)
ЧАЦВЕР,
4 кастрычніка
2007 г.
Выходзіць два
разы ў месяц
Цана
дагаворная

В НОВОМ ОБЛИКЕ

Заметно преображаются в лучшую сторону учебные корпуса университета. Скоро фасад здания по ул. Кирова окончательно приобретет вполне европейский вид. Начавшийся здесь в конце прошлого учебного года ремонт - замена в коридорах, кабинетах, учебных аудиториях и лабораториях оконных блоков на современные, красивые и экономичные, сделает корпус уютным не только снаружи, но и внутри. Правда, приходится пока преподавателям и студентам терпеть определенные неудобства, связанные с этой реконструкцией, но цель, как говорится, себя оправдывает.

Положительно оценили преподаватели и студенты приятные преобразования на третьем этаже главного корпуса, пол которого украсила новая плитка. На этом «обновки» в корпусе не закончатся: планируется замена деревянных лестничных перил на металлические, которые придадут им более современный вид. Большой объем ремонтных работ выполнен также в учебном корпусе №1, а в перспективе - ремонт кровли актового и спортивного залов, обновление лабораторий факультета физической культуры. Оденется в «новый наряд» и фасад столовой университета.

НА САВЕЦЕ УНІВЕРСІТЭТА

3 якімі вынікамі завяршыў 2006-2007 навучальны год калектыву ГДУ і якія асноўныя задачы яму прадастаіць вырашаць на новым этапе? Аб гэтым ішла канкрэтная і грунтоўная размова падчас першага ў гэтым навучальным годзе пасяджэння Савета універсітэта. Са справаздачамі па гэтым пытанні выступілі прарэктары: па вучэбнай рабоце - І.В.Семчанка, навуковай - А.М.Дзмітрэнка, выхаваўчай - С.І.Ханеня.

Прынята адпаведная пастаова, накіраваная на далейшае ўдасканаленне вучэбнага працэсу, развіццё і актыўнае выкарыстанне сучасных адукацыйных тэхналогій, павышэнне эфектыўнасці навукова-інавацыйнай дзейнасці, падрыхтоўкі навукова-педагагічных кадраў, правядзення НДРС, паляпшэння ідэалагічнай і выхаваўчай работы ва універсітэце.

Па інфармацыі першага прарэктара Ю.І.Кулажанкі зацверджаны кандыдатуры студэнтаў для назначэння імянных стыпендыяў і Савета вуч. Вылучаны прэтэндэнты з ліку маладых вучоных і аспірантаў на атрыманне ў 2008 годзе стыпендыяў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

На Саўеве прынята рашэнне аб адкрыцці на эканамічным факультэце спецыялізацыі «Муниципальнае кіраванне».

Зацверджаны ўдакладненыя крытэрыі ацэнкі высокіх паказчыкаў навукова-даследчай і грамадскай работы студэнтаў для прадастаўлення ім східак па аплаце за навучанне. Па гэтым пытанні членаў Савета інфармавала начальнік планова-фінансавога аддзела С.Я.Пашук.

Рэкамендаваны да выдання манаграфіі выкладчыкаў ГДУ (аўтарскі калектыв), зацверджаны план работы Савета універсітэта на 2007-2008 навучальны год.

Путь ученого к научным свершениям лежит через упорный, каждодневный труд и поиск, постоянную работу над повышением уровня профессионализма и даже определенное мужество в борьбе за научную истину и объективность. Это доказал теперь уже известный в Беларуси и за ее пределами физик, а в 60-х годах выпускник нашего вуза и аспирант Института физики АН БССР, ученик д.ф.-м.н., профессора Б.В. Бокутя Анатолий Сердюков. Еще тогда, работая над диссертацией, он совершил открытие в области оптики гиротропных сред, получив, по словам замечательного советского физика Р.В. Хохлова, «первоклассные научные результаты, достойные быть включенными в учебники, в том числе в новые издания курса Ландау и Лифшица». Однако они не сразу нашли признание среди заинтересованных специалистов. Обсуждение данной проблемы было даже включено в повестку проходившей в 1973 г. в Минске выездной сессии Отделения общей физики и астрономии АН СССР, где оппонентом новой теории молодого исследователя выступил известный советский физик-теоретик академик В.Л. Гинзбург (в последующем Нобелевский лауреат). Во время разгоревшейся публичной дискуссии А. Сердюкову удалось убедить противную сторону в ошибочности ее позиции, тем самым неприятие нового подхода было окончательно преодолено. Вскоре в одной из своих книг В.Л. Гинзбург признал, что он «здесь проявил известное недопонимание».

С 1973 г. трудовая и научная деятельность А.Н. Сердюкова неразрывно связана с нашим университетом, где он последовательно занимал должности старшего преподавателя, доцента, заведующего кафедрой оптики, а затем проректора по научной работе. В настоящее время он - профессор кафедры оптики, руководство которой передал одному из своих учеников.

Анатолий Николаевич проводит научные исследования на пересечении таких областей современной науки, как кристаллооптика и акустоэлектроника, а также на стыке направлений «Оптика» и «Композиционные материалы с особыми свойствами», относящихся к приоритетным направлениям создания и развития новых высоких технологий, перспективных производств в Республике Беларусь. Он - один из известнейших в нашей стране и за ее пределами специалист в области физической оптики и теоретической физики, который внес существенный вклад в решение проблем взаимодействия электромагнитного излучения с гравитационным полем и веществом при наличии внешних воздействий различного характера. Анатолий Николаевич является автором более 160 научных трудов, в том числе двух монографий, главы в монографии, подготовленной авторским коллективом, девяти изобретений. Под его руководством подготовлено 5 докторов и 14 кандидатов наук.

По инициативе и под председательством А.Н. Сердюкова в нашем университете создан совет по защите кандидатских диссертаций, в котором уже 13 соискателей ученой степени кандидата физико-математических наук успешно защитили диссертации по специальности оптика и теоретическая физика. Как и большинству представителей старшего поколения научной школы Ф.И. Федорова, Анатолию Николаевичу присущи широкий научный кругозор и высокий уровень профессионализма, творческая неисчерпаемость. Результатом научных исследований последних лет, полученных им лично, является релятивистская калибровочно-инвариантная модель гравитационного поля со скалярным потенциалом, разработанная в рамках классической теоретико-полевой концепции. Эта модель легла в основу опубликованной им в 2003 г. монографии «Калибровочная теория скалярно-гравитационного поля».

ТВОРЧАЕ КРЭДА

Творчыя задаткі ёсць у кожнага. Трэба толькі своечасова іх выявіць і атрымаць штуршок для далейшага развіцця. І калі побач акажацца чалавек, здольны іх заўважыць і дапамагчы зрабіць усё, каб талент раскрыўся, можна радавацца: запалілася яшчэ адна яркая зорачка ў сусвеце ведаў і адкрыццяў.

Такія настаўнікі і выхаванцы моладзі ёсць і ў калектыве ГДУ. Іх захопленасць, апантанасць, нетрадыцыйнасць падыходу да работы са здольнымі юнакамі і дзяўчыцамі дае выдатны плён. І тым больш прыемна, што ён па вартасці ацэньваецца. Так, выкладчыкі ўніверсітэта М.С.Далінскі, дацэнт кафедры матэматычных праблем кіравання, Т.М.Усольцава, дацэнт кафедры рускай і сусветнай літаратуры, а таксама студэнтка лабараторыі «ТАМГа» пад кіраўніцтвам А.А.Макушына, дацэнта кафедры гісторыі славян і спецыяльных гістарычных дысцыплін (на здымку злева направа) сталі лаўрэатамі Спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў.

Выхаванцы Міхаіла Сямёнавіча з годнасцю абараняюць гонар

Фота У.ЧЫСЦІКА

ВІНШАВАЛІ ВЕТЭРАНА

Змяняльную дату ў сваім жыцці адзначыў у апошній дэкадзе верасня ветэран Вялікай Айчыннай вайны, палкоўнік у адстаўцы Аляксандр Аляксеевіч Косцікаў. Яму споўнілася 85, і не адно дзесяцігоддзе яго працоўнай біяграфіі было цесна звязана з нашым універсітэтам. Тут былы франтавік доўгі час узначальваў Савет ветэранаў вайны і працы, веў вялікую работу па патрыятычнаму выхаванню студэнцкай моладзі. Таксама памятаюць яго ва ўніверсітэцкім калектыве як адказнага і сумленнага работніка.

Павіншаваць А.А.Косцікава з юбілеем адправіліся да яго на квартиру старшыня Савета ветэранаў падпалкоўнік у адстаўцы В.М.Рупін, старшыня прафкома У.В.Арлоў, яго намеснік Т.А.Валчкава. Іх цёплыя словы, пажаданні моцнага здароўя, поспехаў, уручаныя кветкі і падарункі ад рэктарата, грамадскіх арганізацый ГДУ - даніна вялікай павялічанага чалавеку, які яе заслуужыў па праву.

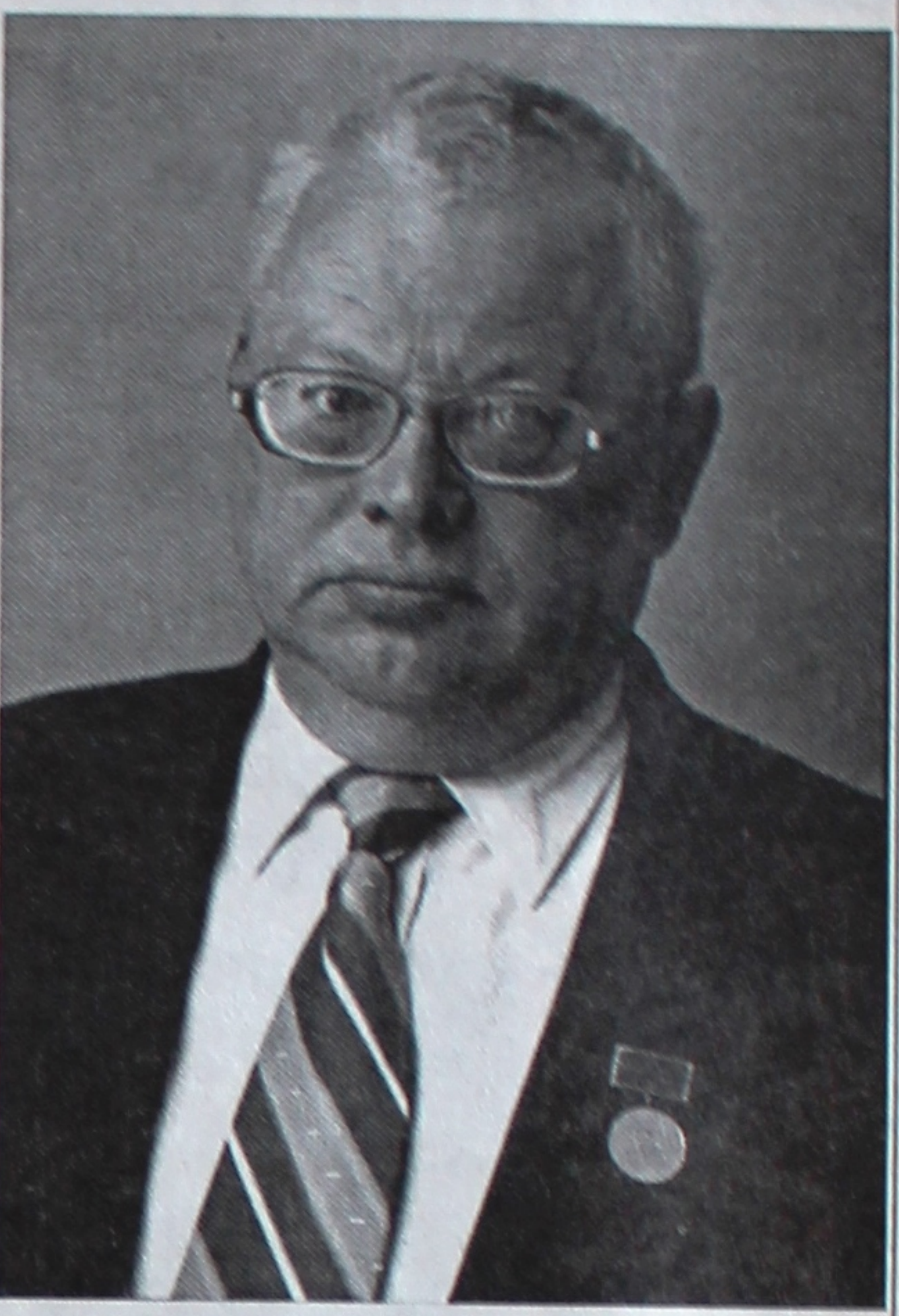
Лауреат премии выдающегося физика

НЕИСЧЕРПАЕМЫЙ ТАЛАНТ ИССЛЕДОВАТЕЛЯ

9 июля этого года в Президиуме Национальной Академии наук Беларуси состоялось вручение премий имени академика Ф.И. Федорова. В числе лауреатов и член-корреспондент НАН Беларуси, доктор физико-математических наук, профессор кафедры оптики нашего университета А.Н. Сердюков.

Искренне поздравляем Анатолия Николаевича с такой высокой оценкой его научных поисков и дерзаний.

Премия имени академика Федора Ивановича Федорова присуждается за научную работу, вносящую крупный вклад в развитие физико-математических наук - создание нового научного направления, открытие новых явлений и закономерностей, разработку новых принципов и методов, получение новых знаний, составляющих основу прогрессивных технологий.

Путь ученого к научным свершениям лежит через упорный, каждодневный труд и поиск, постоянную работу над повышением уровня профессионализма и даже определенное мужество в борьбе за научную истину и объективность. Это доказал теперь уже известный в Беларуси и за ее пределами физик, а в 60-х годах выпускник нашего вуза и аспирант Института физики АН БССР, ученик д.ф.-м.н., профессора Б.В. Бокутя Анатолий Сердюков. Еще тогда, работая над диссертацией, он совершил открытие в области оптики гиротропных сред, получив, по словам замечательного советского физика Р.В. Хохлова, «первоклассные научные результаты, достойные быть включенными в учебники, в том числе в новые издания курса Ландау и Лифшица». Однако они не сразу нашли признание среди заинтересованных специалистов. Обсуждение данной проблемы было даже включено в повестку проходившей в 1973 г. в Минске выездной сессии Отделения общей физики и астрономии АН СССР, где оппонентом новой теории молодого исследователя выступил известный советский физик-теоретик академик В.Л. Гинзбург (в последующем Нобелевский лауреат). Во время разгоревшейся публичной дискуссии А. Сердюкову удалось убедить противную сторону в ошибочности ее позиции, тем самым неприятие нового подхода было окончательно преодолено. Вскоре в одной из своих книг В.Л. Гинзбург признал, что он «здесь проявил известное недопонимание».

Федор Иванович Федоров - выдающийся ученый, физик-теоретик, один из основателей и организаторов науки в Беларуси. Он также первый в республике кандидат (1936) и доктор физико-математических наук (1955), который вырос и сформировался как ученый в Беларуси, создатель новой научной концепции в теоретической физике, основанной на разработанных им математических методах, благодаря которым он открыл новый этап и внес выдающийся вклад в развитие кристаллооптики, кристаллоакустики, теории элементарных частиц и гравитации. Созданная им белорусская научная школа физиков-теоретиков получила широкую известность и международное признание.

По инициативе и под председательством А.Н. Сердюкова в нашем университете создан совет по защите кандидатских диссертаций, в котором уже 13 соискателей ученой степени кандидата физико-математических наук успешно защитили диссертации по специальности оптика и теоретическая физика. Как и большинству представителей старшего поколения научной школы Ф.И. Федорова, Анатолию Николаевичу присущи широкий научный кругозор и высокий уровень профессионализма, творческая неисчерпаемость. Результатом научных исследований последних лет, полученных им лично, является релятивистская калибровочно-инвариантная модель гравитационного поля со скалярным потенциалом, разработанная в рамках классической теоретико-полевой концепции. Эта модель легла в основу опубликованной им в 2003 г. монографии «Калибровочная теория скалярно-гравитационного поля».

Высокая эрудиция, научная смелость, талант исследователя и организатора науки, требовательность педагога, оптимизм, жизнелюбие, тонкий юмор - все это гармонично сочетается в А.Н. Сердюкове - ученом и человеке - и по достоинству оценивается его друзьями, коллегами, студентами.

И. СЕМЧЕНКО,
проректор по учебной работе, д.ф.-м.н., профессор,
С. ХАХОМОВ,
зав. кафедрой оптики, доцент.
Фото В. ЧИСТИКА.

Коллектив преподавателей, сотрудников и студентов исторического факультета сердечно поздравляют доцента кафедры истории славян и специальных исторических дисциплин РУБАНА Анатолия Алексеевича с юбилеем - 70-летию!

3 УЗНАТАРОДАЙ!

За шматгадовую плённую навукова-педагагічную дзейнасць, вучэбную і выхаваўчую работу па падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў і ў сувязі з 65-годдзем з дня нараджэння ўзнагароджаны:

Ганаровай граматай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

БАБЫНА Уладзімір Піліпавіч, прафесар, загадчык кафедры бухаліку, кантролю і аналізу гаспадарчай дзейнасці.

Ганаровай граматай універсітэта

МАКСІМЕНКА Мікалай Васільевіч, д.ф.-м.н., прафесар, загадчык кафедры тэарэтычнай фізікі.

За шматгадовую добрасумленную працу і ў сувязі з юбілейнымі датамі з дня нараджэння Ганаровай граматай універсітэта ўзнагароджаны СВЯРДЛОВА Наталля Міхайлаўна, намеснік начальніка планова-фінансавога аддзела і ЛЫСЯНКОВА Наталля Міхайлаўна, дырэктар студэнцкага клуба.

Канферэнцыі

**ЖЫВЕ ЧАЛАВЕК, ПАКУЛЬ
ЖЫВЕ ПАМЯЦЬ ПРА ЯГО...**

Ушанаванню памяці народнага пісьменніка Беларусі Івана Шамякіна прысвячалася міжнародная навуковая канферэнцыя "Нацыянальнае і агульначалавечы ў літаратурах славянскіх народаў", якая адбылася 19-20 верасня. Яе арганізатарамі выступілі Гомельскі аблвыканкам, Гомельскі абласны Савет дэпутатаў і кафедра беларускай літаратуры нашага ўніверсітэта на чале з яе загадчыкам д.ф.н., прафесарам І.Ф. Штэйнерам, таварыства Кірылы Тураўскага, Гомельская спецыялізаваная Славянская бібліятэка.

Работу канферэнцыі распачало пленарнае пасяджэнне, якое прайшло ў канферэнц-зале гасцініцы "Кастрычніцкая". Акрамя непасрэдных удзельнікаў мерапрыемства, на ім прысутнічалі студэнты ГДУ, а таксама шматлікія госці з розных куткоў Беларусі і блізкага замежжа. Так, сярод іх можна было убачыць дырэктара холдынга "Літаратура і мастацтва" А.М. Карлюкевіча, супрацоўніка газеты "ЛіМ" І.Л. Шаўлякову і інш.

Пленарнае пасяджэнне прывітальным словам адкрыў старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў В.С. Сяліцкі (на здымку). Ён выказаў падзяку ўсім тым, хто шануе і аберагае памяць народнага пісьменніка Беларусі Івана Шамякіна, развівае культурную і духоўную спадчыну нашай Радзімы. Тэма захавання нацыянальных багаццяў гучала і ў выступленнях прарэктара па навуковай рабоце ГДУ А.М. Дземідзенкі, д.ф.н., прафесара, загадчыка кафедры славянскіх літаратур БДУ І.А. Чароты, даследчыка з Чарнагорыі Слабодана Вуканавіча, маладога навукоўца з Украіны А.Б. Палішчук. Пра агульначалавечыя скарбы славянскіх народаў разважаў жанаровы госць канферэнцыі Надзвычайны і Паўнамоцны пасол Рэспублікі Сербія ў Рэспубліцы Беларусь Срэчка Джуіч.

Вялікую каштоўнасць для ўсіх прысутных уявілі яскравыя і жывыя ўспаміны пра Івана

Шамякіна. Імі шчодро дзяліліся ўдзельнікі канферэнцыі, якім пашчасціла быць асабіста знаёмымі з пісьменнікам. Непамёрная любоў і павага да яго гучалі ў "Слове пра бацьку" дачкі мастака прозы д.ф.н., прафесара, загадчыка кафедры беларускай літаратуры і культуры БДУ Т.І. Шамякінай, якая многа гаварыла пра вытокі яго духоўнай біяграфіі, значэнне вёскі ў яго жыцці і творчасці. Пра цікавыя і запамінальныя моманты сваіх сустрэч з таленавітым і шчырым пісьменнікам расказаў прысутным д.ф.-м.н., прафесар ГДУ Л.А. Шамяткоў. Шмат добрых слоў у адрас творцы выказаў навукоўца з Мінска В.П. Рагойша, які успамянуў І. Шамякіна не толькі як выдатнага пісьменніка, але найперш як чалавека высокай маральнай годнасці, вярнага сябра, актыўнага арганізатара літаратурнага працэсу, нястомнага грамадскага дзеяча, які пакінуў нашчадкам багатую духоў-

ную спадчыну.

Пра незлічоныя каштоўнасці славянскай нацыі, агульначалавечыя скарбы яе літаратуры і культуры разважалі больш за 80 даследчыкаў з Беларусі, Расіі, Украіны, Польшчы падчас працы трох секцый канферэнцыі "Спадчына Івана Шамякіна і сучасны літаратурны працэс", "Нацыянальнае і агульначалавечы ў літаратуры", "Перспектывы літаратуры класічнага тыпу ў эпоху глабалізацыі", якія прайшлі на базе спецыялізаванай Славянскай бібліятэкі.

Насычаная праграма канферэнцыі дазволіла яе удзельнікам і гасцям таксама прыняць ўдзел у цікавай культурнай праграме: здзейсніць запамінальныя экскурсіі ў Веткаўскі музей народнай творчасці і на радзіму народнага пісьменніка Беларусі І. Шамякіна.

— Мне вельмі прыемна, што памяць пра майго бацьку не знішчае час, што ў яго гонар праводзяцца такія маштабныя, значныя мерапрыемствы, куды едуць даследчыкі з розных краін свету, — прызналася дачка пісьменніка Т.І. Шамякіна. — Думаю, што навіта такім чынам можна здзейсніць прарыў у даследаванні яго творчасці.

Канферэнцыя закранула не толькі пытанні літаратуры, але і філасофіі, псіхалогіі, культуралогіі, акрэсліла агульначалавечыя каштоўнасці.

**С. ХАЗЕЙ,
Фота У. ЧЫСЦІКА.**

Международные связи

**СОДРУЖЕСТВО
С НЕМЕЦКИМ
ФОНДОМ**

У кафедры нямецкага мовы наладжаны даўнія сувязі з адным из нямецкіх фондаў. По яго запрашэнню і за яго счот на працяжэнні дзесяці гадоў студэнты факультэта замежных моваў кожны год выезжаюць у Германію. Фонд аказываў таксама гуманітарную дапамоцу ў набыванні навучальнай літаратуры і комплектаванні відэотеку на нямецкай мове.

Руководители Международной организации «Помощь де-

тям Чернобыля» с немецкой стороны Ханс-Юрген Вашке — заместитель председателя, Вильгельм Ресинг — координатор по оздоровлению детей, а также группа туристов из церковного округа Дипхольд по приглашению общественного фонда «Здоровье детей» недавно находились в г. Гомеле и посетили факультет иностранных языков, кафедру немецкого языка ГГУ. В ходе этого визита они также совершили экскурсию по нашему университету, поприсутствовали на занятиях студентов 2-4 курсов, побеседовали с ними о системах образования в Республике Беларусь и Германии.

Ханс-Юрген Вашке вручает аудиоматериалы и книги для углубленного изучения немецкого языка ст. преподавателю факультета иностранных языков Л.В. Резько.

Студентка гр. Н-45 Оксана Васильева общается с немецкими друзьями.

**Фото
В. Чистика**

**КАБ ШКОЛЬНАЯ ПРАКТИКА
БЫЛА ЭФЕКТИВНОЙ**

На факультэце фізічнай культуры адбыўся семінар "Праблемы арганізацыі, правядзення і ўпраўлення педагагічнымі практыкамі студэнтаў факультэта фізічнай культуры ў агульнаадукацыйных школах г. Гомеля".

Удзел у гэтым мерапрыемстве ўзялі не толькі групавыя кіраўнікі практыкантаў з ліку выкладчыкаў факультэта, але і настаўнікі фізічнай культуры, якія непасрэдна кіруюць дзейнасцю студэнтаў падчас школьнай практыкі. Акрамя таго, цікаўнасць да семінару праявілі і спецыялісты абласнога і гарадскога ўзроўня, якія непасрэдна нясуць адказнасць за пастаноўку фізічнага выхавання ў навучальных установах.

З прывітальным словам да запрошаных спецыялістаў звярнуўся дэкан факультэта прафесар Г.І. Нарскін, які пажадаў ім плёну ў рабоце.

Фармулюючы мэту правядзення семінару, яго арганізатар і кіраўнік факультэцкімі практыкамі дацэнт Б.М. Зайцаў адзначыў, што чакана ад удзельнікаў зацікаўленай, кан-

структыўнай і шчырай размовы, вынікам якой будуць канкрэтныя прапановы і шляхі павышэння эфектыўнасці падпрактык у школах горада. Ён жа акрэсліў дасягненні і праблемы, якія маюцца ў справе правядзення педагагічных практык.

Дацэнт У.М. Старчанка пазнаёміў удзельнікаў семінару з тэарэтычнай мадэллю спецыяліста па фізічнай культуры, ролю і месцам педагагічнай практыкі ў справе падрыхтоўкі спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй на факультэце фізічнай культуры.

Дацэнт М.Р. Кошман у сваім дакладзе акрэсліў некаторыя метадалагічныя падыходы да павышэння эфектыўнасці педагагічных практык. У прыватнасці, ён падкрэсліў, што падчас практыкі студэнты мусяць не толькі капіраваць узоры педагагічнай дзейнасці настаўнікаў фізічнай культуры, але праектаваць і ажыццяўляць уласныя задумкі.

Зацікаўленымі і канкрэтнымі былі выступы кіраўніка методкабінета Гомельскага абласнога цэнтра фізічнага выхавання В.Л. Ярмаленка і мета-

дыста па фізічнаму выхаванню аддзела адукацыі Гомельскага гарвыканкама С.М. Крывіцкай. Яны спыніліся на пытаннях арганізацыі метадычнай дапамогі з боку настаўнікаў фізічнай культуры студэнтам-практыкантам, а таксама аказання арганізацыйнай, метадычнай і фінансавай дапамогі школам горада, занятым падпрактыкай.

У абмеркаванні дакладаў актыўна ўдзел узялі як маладыя, так і вопытныя настаўнікі фізічнай культуры горада. Асабліва эмацыянальным быў выступ выпускніцы факультэта, маладой настаўніцы фізічнай культуры САШ №66 С.Н. Дзялендзік, якая шчыра расказала, з якімі праблемамі ў рэальнай педагагічнай дзейнасці яна сутыкнулася пасля заканчэння в.у. Дзяўчына прапанавала павялічыць працягласць педагагічнай практыкі і праводзіць спецыяльна для практыкантаў і маладых настаўнікаў паказальныя ўрокі лепшых педагогаў горада і вобласці.

Павучальным было выступленне заслужанага трэнера Рэспублікі Беларусь, выдатніка народнай адукацыі, настаўніка вышэйшай катэгорыі САШ № 54 г. Гомеля М.Р. Старчанкі, які падзяліўся сваім каласальным педагагічным вопытам, напрацаваў і дасягненнямі ў справе фізічнага выхавання моладзі і арганізацыі дзейнасці студэнтаў падчас падпрактыкі. Мэтр фізічнага выхавання заявіў, што без любові да сваёй прафесіі, без павагі да дзяцей сапраўднага спецыяліста не падрыхтуеш.

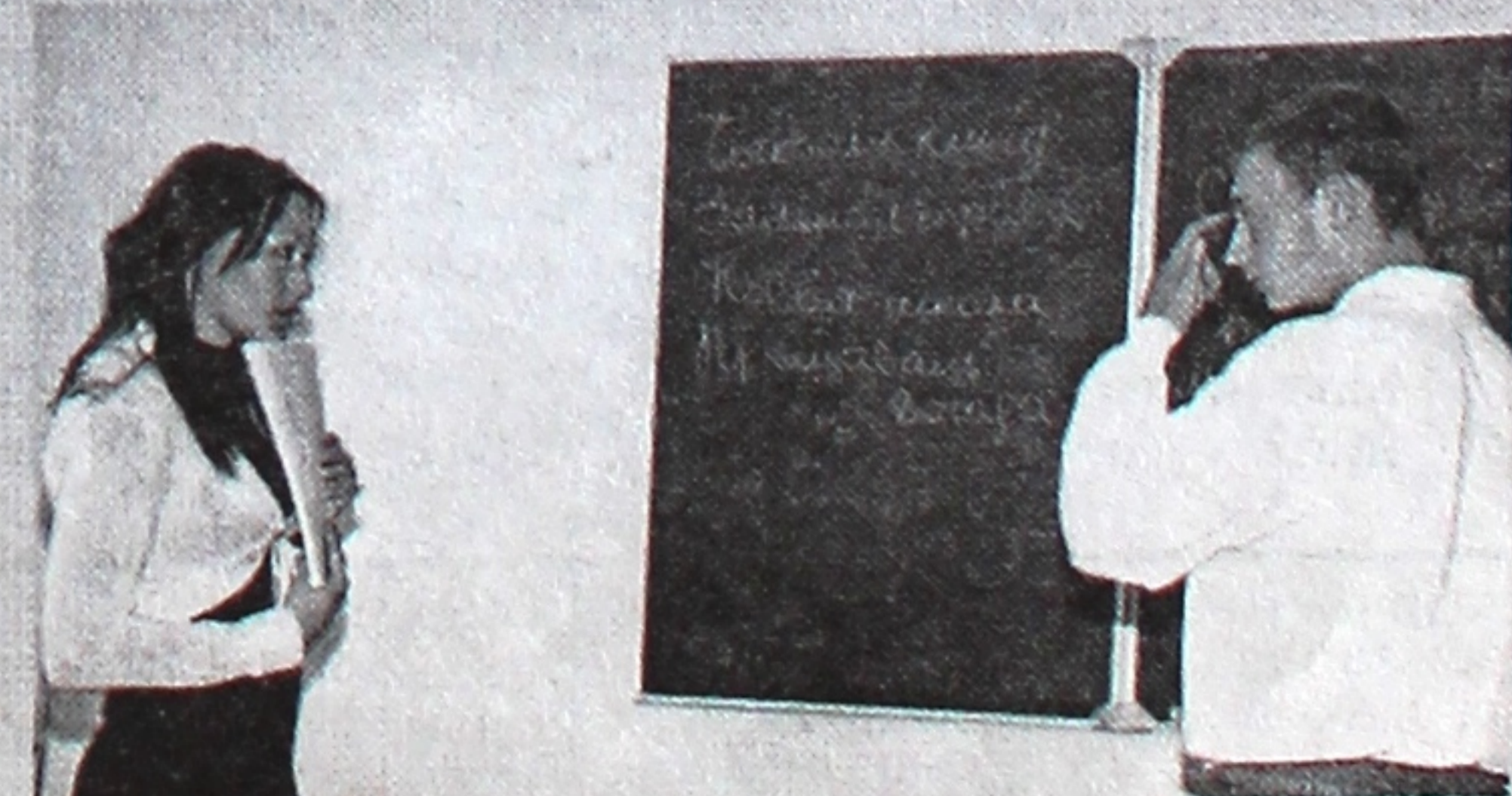
Падводзячы вынікі семінару, дацэнт Б.М. Зайцаў падкрэсліў, што абмеркаванне было карысным і ўсе выказаныя прапановы і меркаванні яго ўдзельнікаў будуць улічаны пры распрацоўцы шляхоў павышэння эфектыўнасці педагагічных практык студэнтаў факультэта фізічнай культуры ў агульнаадукацыйных школах.

(Наш кар.).

Сакрэты педагагічнага майстэрства спасцігаюць зараз у 72 сярэдніх адукацыйных школах г. Гомеля і абласным ліцэі пяцікурснікі 8 спецыяльнасцей ГДУ. Фотакарэспандэнт нашай газеты У. Чысік зрабіў рэпартаж аб падпрактыцы ў САШ №27.

Геаграфія — надзвычай цікавы і захапляючы прадмет. У гэтым упэўніліся вучні 10 класа на ўроках, якія выкладае ім Іван Гайдаш, пяцікурснік геалага-геаграфічнага факультэта.

Любіць родную беларускую мову вучыць адзінаццацікласнікаў студэнтка філфака Ірына Бравая (гр. БР-51).

Урок фізічнай культуры ў дзесяцікласнікаў вядзе студэнт гр. ФК-53 Юры Галайда.

Выкладчык вачыма студэнта ПЕРШ ЗА ЁСЁ – АБАВЯЗАК

Адносіны студэнтаў-філолагаў да Уладзіміра Пятровіча Каваленкі, дацэнта кафедры беларускай літаратуры, які выкладае беларускую літаратуру XX стагоддзя, неадзначныя і супярэчлівыя. Адны пераказваюць сваім сябрам і першакурснікам жарты педагога, іншыя не памятаюць сябе ад страху напярэдадні экзаменаў або залікаў, якія ён прымае. Некалькі штрыхоў да асобы Уладзіміра Пятровіча паспрабавала дадаць аўтар гэтай публікацыі.

– Уладзімір Пятровіч, мужчына-філолаг – гэта выпадак-васць або нейкая заканамернасць?
– Гэта выпадак, як і любое здарэнне ў жыцці. Магчыма, я ацэньваю сябе крыху саманадзейна, аднак думаю, што і ў іншых прафесіях я не быў бы... алошым.

– Як вы лічыце, чым кіруюцца тыя хлопцы, якія паступаюць сёння на філалагічны факультэт?

– Сярод юнакоў, якія закончылі ўніверсітэт (хоць іх няшмат), ёсць вядомыя пісьменнікі – пазты, празаікі. Драматургаў, праўда, няма. Не ведаю, якімі матывамі яны кіруюцца. Магчыма, у армію не хочуць ісці. Або выпадковасць нейкая, магчыма. А вамі, дзяўчаты, якія памкненні рухаюць?

– Мне асабіста філалогія падабаецца. А для вас асабіста філалогія – гэта...
– Філалогія – гэта абавязак, служба. Калі ж узнісла адказаць, то сярод вас, маладыя, і я сябе не адчуваю старым.

– Скажыце, а з якой даследчай працай вы прыйшлі ў навуку?

– Я быў яшчэ аспірантам, і першая мая навуковая работа была прысвечана рэгіянальным асаблівасцям беларускай літаратуры. Праходзіла рэспубліканская канферэнцыя, на якой я выступаў з артыкулам «Рэгіянальныя

– Уладзімір Пятровіч, узгадайце, калі ласка, самы яркі і запамінальны момант з вашага дзяцінства.
– Самы першы ўспамін, як я сябе памятаю, – гэта я сяджу на школьным ганку. Бацькі мае жылі ў школе і пайшлі ў той час некуды па неадкладных справах, а мяне пакінулі, сказаўшы, каб я з ганку не сыходзіў. І я роўняўка цэлы дзень сядзеў, хаця дзеці клікалі мяне гуляць.

– У якой ступені, на ваш погляд, поспехі дзяцей залежаць ад бацькоў?
– У самай вялікай. Існуе памылковае меркаванне, што выхоўваць павінна школа. У першую чаргу яна дае веды. Так заўсёды было, хаця і Закон Божы выкладалі да рэвалюцыі, і нейкія ідэалагічныя прадметы ў свецкі час. Асноўная задача школы – даць веды і нейкія прафесійныя навыкі. А што датычыцца выхавання, то ні ў царскія часы, ні цяпер, ні ў будучым настаўнікі дрэннаму не вучылі і вучыць не стануць.

– На нашым факультэце ў асноўным жаночы калектыв – і выкладчыкі, і студэнткі. А якой, на ваш погляд, павінна быць прыгожая жанчына, дзяўчына. Вы за стандартны 90 – 60 – 90?
– Думаю, што нейкае асабістае ўспрыняцце жаночай прыгажосці павінна быць (ды яно і ёсць). Сам я прытрымліваюся такога тэзісу: прыгожае тое, што маладое. Хаця лічаць, што ёсць свая прыгажосць і ў старасці...
Гутарыла Таццяна БАНДАРЧУК, студэнтка гр. БФЖ-42 філфака.

На здымку: У.П. Каваленка разам са студэнтамі філфака на радзіме пісьменніка Івана Мележа.

асаблівасці ў творчасці І.П. Шамякіна».

– Ці часта вы ставілі студэнтам экзамен ці залік «аўтаматам»?
– Аднойчы я выставіў так усёй групе, адразу – усім.

– Чым жа яны так вылучыліся сярод астатніх?
– Не, у дадзеным выпадку справа была ў ва мне.

– Напэўна, вы былі ў такім добрым настроі?
– Не трэба разумець так спрощана. У той час я збіраўся звальняцца з працы. Гэта былі семінарскія заняткі, на якіх студэнты актыўна выступалі з дакладамі, і я проста вырашыў пазбавіць іх лішніх праблем.

– Як вы лічыце, чым кіруюцца тыя хлопцы, якія паступаюць сёння на філалагічны факультэт?

– Сярод юнакоў, якія закончылі ўніверсітэт (хоць іх няшмат), ёсць вядомыя пісьменнікі – пазты, празаікі. Драматургаў, праўда, няма. Не ведаю, якімі матывамі яны кіруюцца. Магчыма, у армію не хочуць ісці. Або выпадковасць нейкая, магчыма. А вамі, дзяўчаты, якія памкненні рухаюць?

– Мне асабіста філалогія падабаецца. А для вас асабіста філалогія – гэта...
– Філалогія – гэта абавязак, служба. Калі ж узнісла адказаць, то сярод вас, маладыя, і я сябе не адчуваю старым.

– Скажыце, а з якой даследчай працай вы прыйшлі ў навуку?

– Я быў яшчэ аспірантам, і першая мая навуковая работа была прысвечана рэгіянальным асаблівасцям беларускай літаратуры. Праходзіла рэспубліканская канферэнцыя, на якой я выступаў з артыкулам «Рэгіянальныя

Официально ВМЕСТО ПРОПИСКИ – РЕГИСТРАЦИЯ

В Беларуси упраздняется институт прописки. Соответствующая норма содержится в Указе № 413 "О совершенствовании системы учета граждан по месту жительства и месту пребывания", который подписал Президент Беларуси.

Как пояснили БЕЛТА в пресс-службе главы государства, согласно указу в целях обеспечения необходимых условий для реализации гражданами своих прав на свободу передвижения и выбор места жительства, предусмотренный статьей 30 Конституции Беларуси, с 1 января 2008 года:

упраздняется институт прописки, отличающийся множественностью правовых актов на уровне актов Совета Министров СССР, Министерства внутренних дел, местных исполнительных и распорядительных органов;

вводится единый на всей территории нашей страны порядок регистрации граждан Республики Беларусь, а также иностранных граждан и лиц без гражданства, постоянно проживающих в Республике Беларусь, по месту жительства и месту пребывания;

права и обязанности, возникшие у гражданина в связи с постоянной или временной пропиской, сохраняются, перерегистрация по месту жительства или месту пребывания не предусматривается;

регистрация по месту жительства (постоянного) является обязанностью граждан, а регистрация по месту пребывания (временного) – правом (за исключением граждан, прибывших из другого населенного пункта для обучения в учреждениях образования, научных организациях, которые обязаны зарегистрироваться на срок обучения).

Цікавыя сустрэчы У гасцях – «ЛіМаўцы»

На філалагічным факультэце прайшла сустрэча студэнтаў з супрацоўнікамі газеты «Літаратура мастацтва».

Алесею Карлюкевічам і Ірынай Шаўляковай-Барзенка. Госці распавядалі не толькі пра выданне, у якім яны працуюць, але і часопісы «Малодосць», «Польмя», «Всемирная литература». Гаворка ішла пра іх змест, а таксама новыя творчыя задумкі літаратараў, якія павінны выклікаць цікавасць у чытачоў гэтых перыядычных выданняў.

Па словах Алесь Карлюкевіча, адметны праект будзе ажыццяўляцца старэйшым часопісам рэспублікі «Польмя», сутнасць якога заключаецца ва ўзбагачэнні, пашырэнні тэматыкі дзіцячай літаратуры. У часопісе будучы друкавацца рэцэнзій не толькі літаратурна-

крытычнага зместу, але і мовазнаўчага накірунку.

Парадуе навінкамі і часопіс «Малодосць», на старонках якога плануецца друкаваць творы, прысвечаныя літаратурным мясяцім Беларусі. Кожная вёсачка, кожнае мястэчка будзе прадстаўлена сваімі таленавітымі пісьменнікамі-землякамі, якія праславілі свой родны кут непаўторнымі мастацкімі творамі.

Сустрэча атрымалася вельмі змястоўнай, карыснай і цікавай не толькі для будучых літаратурных работнікаў. Газета «ЛІМ» чакае свежых допісаў новых аўтараў сярод якіх павінны быць і студэнткі філалагічнага факультэта ГДУ.

Дар'я ПЯШКУН, студэнтка групы БФЖ-33 філфака

Веселый перерыв

ДНЕВНИК СТУДЕНТА

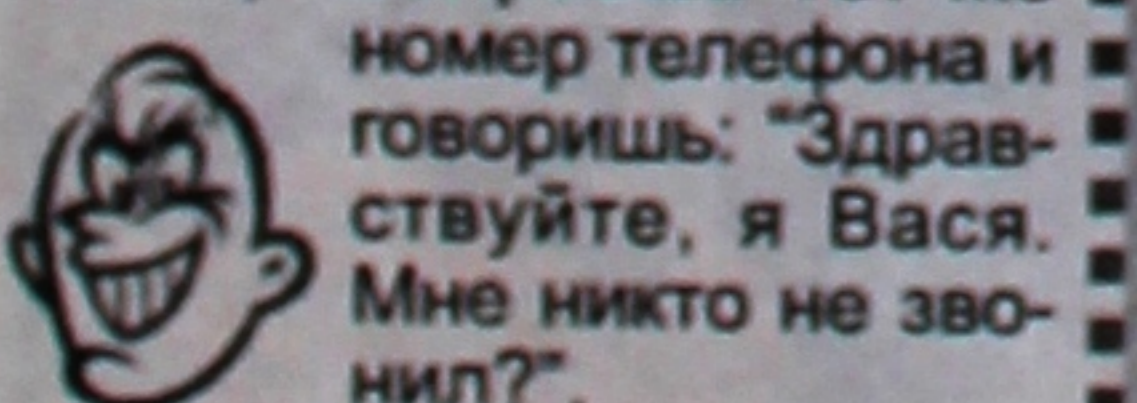
Понедельник: есть хочется.
Вторник: есть хочется.
Среда: есть хочется.
Четверг: стипендия.
Пятница: не помню.
Суббота: есть хочется...

На лекции по психологии профессор объясняет студентам, что существуют три степени раздражения.

– Первая: берешь телефон, звонишь по любому номеру и спрашиваешь: «А Васю можно?». Вам натянуто отвечают: «Здесь такой не живет». Вторая степень: набираешь тот же номер телефона и говоришь: «Попросите, пожалуйста, Васю». Вам нервно отвечают: «Нет здесь никакого Васи, вы ошиблись!».

Третья степень: набираешь этот же номер и спрашиваешь: «А Вася уже пришел?». На вас кричат: «Да какой, к черту, Вася?». Всем понятно? Один студент поднимает руку.

– Профессор, я знаю четвертую степень раздражения. Это когда после всего, что вы описали, набираешь тот же номер телефона и говоришь: «Здравствуйте, я Вася. Мне никто не звонил?».

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ Ф.СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасадаў на 5-гадовы тэрмін па кафедрах:

- тэорыі і практыкі англійскай мовы – выкладчыка (2);
- тэорыі і гісторыі дзяржавы і права – асістэнта;
- ВМ і праграміравання – асістэнта;
- алгебры і геаметрыі – прафесара;
- эканамічных тэорыі – дацэнта;
- геаграфіі – старшага выкладчыка;
- радыёфізікі і электронікі – старшага выкладчыка;
- агульнай фізікі – старшага выкладчыка, асістэнта;
- батанікі і фізіялогіі раслін – старшага выкладчыка;
- фізічнага выхавання і спорту – выкладчыка.

Тэрмін падачы заяў – не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.
Заявы накіроўваць на адрас: 246019, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

РЭКАТАРАТ

РАССЛАБИТЬСЯ, РАСКРЕПОСТИТЬСЯ?.. (МИНИ-ОПРОС)

За здоровый образ жизни

На сегодняшний день проблема алкоголизма в обществе не становится, к сожалению, менее актуальной. Не столь уж редкое это явление и в молодежной среде, что ставит под угрозу демографическую безопасность нашей страны.

Мы провели мини-опрос на эту тему среди 50 студентов различных факультетов нашего университета, и вот что выяснилось.

Большинство молодых людей (28 человек) выпивают в компании друзей, знакомых для расслабления, рекреации. Пятеро отметили, что именно алкоголь помогает им в общении с друзьями, иногда даже способствует новым знакомствам. Девять студентов употребляют спиртные напитки только по праздникам, к которым, кстати, относят и сдачу зачетов, экзаменов, защиту курсовой работы и многое другое. Двое молодых людей признались, что они по-настоящему наслаждаются вкусом спиртного, им нравится сам процесс

распития алкоголя, а четверо отметили, что выпивают из-за трудностей, проблем, чтобы забыть их. И только двое студентов признались, что употребляют спиртные напитки только в том случае, если появилось такое желание.

Насколько часто молодежь употребляет алкогольные напитки? Большинство опрошенных (26 человек) сказали, что «расслабляются» таким образом только в выходные дни. Десять человек отметили, что выпивают практически каждый день, а одиннадцать студентов употребляют спиртное примерно раз в месяц. И лишь трое из опрошенных пьют алкоголь всего несколько раз в год.

Какие же алкогольные напитки являются наиболее популярными среди молодежи? Большинство студентов (37 человек) считают, что это пиво. Девять опрошенных употребляют крепкие спиртные напитки, двое являются ценителями вина.

Опрос провела Ольга ТРОФИМЕНКО, студентка гр. БФЖ-42 филфака.

Афиша выходного дня

200 билетов в кукольный театр на спектакль «Я – цыпленок, ты цыпленок» закуплены профкомом сотрудников нашего университета. Дети в возрасте с 4 до 9 лет с мамами и папами могут интересно провести выходной день, 21 октября, посетив это зрелищное и интересное представление. Начало спектакля в 13.00.

Где же ты, рыбка золотая?.. Фото В. ЧИСТИКА

Иероглифы: ад чарапашых панцыраў да камп'ютэраў

У Паляўнічым дамку, што размяшчаецца у самым цэнтры нашага горада, адбылося адкрыццё выставы па гісторыі развіцця кітайскай пісьменнасці. Ініцыятарам выставы з'яўляецца пасольства Кітая ў Рэспубліцы Беларусь. На цырымоніі яе адкрыцця прысутнічалі студэнты з Кітая, якія вучацца ў нашым ўніверсітэце.

Выстава паслядоўна паказвае ўвесь складаны гістарычны шлях кітайскай пісьменнасці ад старажытных часоў да нашых дзён, звялючы іерогліфаў ад напісання на панцырах чарапах да сучаснай кітайскай мовы. Цікава, што самымі галоўнымі носьбітамі пісьменства ў старажытным Кітаі з'яўляліся бамбукавыя і драўляныя дошчачкі. Увазе прысутных былі прапанаваны таксама старажытнакітайскія пячаткі і адбіткі з каменных стэл з нанесенымі на кожнай з іх кілаграфічнымі подпісамі.

Сустрэча праходзіла ў вельмі цікавай форме. У ходзе размовы студэнтка нашага ўніверсітэта, якая прыехала да нас з Кітая, зрабіла некалькі ўзораў іерогліфаў, і нават напісала ўсім жадаючым іх імёны на сваёй роднай мове. У зале гучала музыка кітайскіх кампазітараў, што дапамагала прысутным, няхай і на кароткі час, апынуцца ў сапраўдным Кітаі, адчуць яго непаўторную прыгажосць. Вельмі ўразіла слухачоў песня на роднай мове ў выкананні замежных студэнтаў.

Напрыканцы сустрэчы нашаму ўніверсітэту былі ўручаны памятныя падарункі, якія будучы захоўвацца ў цэнтры кітаязнаўства. Ад імя ўсіх прысутных з вялікай падзякай выступіў загадчык кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства нашага ўніверсітэта У. І. Коваль.

Выстава гісторыі кітайскай пісьменнасці, мяркую, нікога не пакіне раўнадушным, але наведваць яе трэба як мага хутчэй, бо працягнецца яна толькі да пачатку лістапада.

Алена ПАЎЛАВА, студэнтка гр. БЖ-33 філфака.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных дадзеных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася дадзеных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНАВАЛЬНИК — УА «Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Францыска Скарыны».
Наш адрас: 246019, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 2-14.
Тэл. 60-30-71.
E-mail: rggu@gsu.unibel.by

Зарэгістравана ў Міністэрстве інфармацыі Рэспублікі Беларусь 26 чэрвеня 1996г.
Рэгістрацыйны № 263.
Газета набрана і сверстана на настольна-іздательском комплексе ИВЦ ГГУ, отпечатана на ОАО «Полеспечать», г. Гомель, ул. Советская, 1.
Ответственность за качество печати несет ОАО «Полеспечать».
Качество печати соответствует качеству оригиналов заказчика.

РЕДАКТАР Тамара ДУБЯК
Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.000 экз.
Заказ 4435.
Падпісана да друку 2 кастрычніка ў 11.30.